

Strategia Rozwoju Miasta Krosna na lata 2014-2020

warsztat strategiczny

dr Tomasz Soliński
Zastępca Prezydenta Miasta Krosna

Krosno, 24 lipca 2013 r.

**„DIAGNOZA SPOŁECZNO –
GOSPODARCZA MIASTA KROSNA”
– PROBLEMY I WYZWANIA**

JAKI JEST STAN OBECNY?

W jaki sposób opracowano diagnozę?

1. Opracowano projekt struktury dokumentu i założenia metodologiczne.
2. Przyjęto ramy czasowe analizy: 2002-2012.
3. Zespół ds. Strategii przygotował materiał w poszczególnych obszarach.
4. Przeprowadzono kilkanaście spotkań roboczych grupowych i indywidualnych w celu analizy zgromadzonego materiału.
5. W każdym z obszarów zidentyfikowano problemy oraz określono wyzwania rozwojowe.

Położenie i dostępność komunikacyjna

Problemy:

- Peryferyjne położenie miasta względem głównych ośrodków w kraju.
- Słabe powiązania komunikacyjne (przede wszystkim drogowe i kolejowe), z głównymi ośrodkami w kraju, nie najlepsze ze stolicą województwa.

Wyzwania:

- Poprawa infrastruktury drogowej i kolejowej pozwalająca na skrócenie czasu dojazdu do Krosna.
- Wykorzystanie potencjału krośnieńskiego lotniska - uruchomienie małej komunikacji pasażerskiej.
- Zainwestowanie niewykorzystywanych terenów w mieście.

Warunki przyrodnicze i ochrona środowiska

Problemy:

- Przekroczenie norm: emisji spowodowanej spalaniem paliw stałych w zabudowie jednorodzinnej - tzw. niska emisja; emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych, emisji hałasu komunikacyjnego.
- Mała ilość i różnorodność ogólnodostępnych terenów zielonych na potrzeby rekreacji.
- Niepełne uzbrojenie terenu miasta w sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej.
- Niedostateczne zabezpieczenie przeciwpowodziowe.
- Brak badań w zakresie potencjału wód mineralnych.

Warunki przyrodnicze i ochrona środowiska

Hałas komunikacyjny

Wyszczególnienie	Stan warunków akustycznych środowiska				
	nieдобry		zły		bardzo zły
	do 5dB	5-10 dB	10-15 dB	15-20dB	pow.20dB
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	3,442339	2,731279	1,153757	1,112155	-
Liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [tys. szt.]	1,383	1,253	1,213	0,988	-
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie [tys. os.]	4,273	3,872	3,748	3,053	-
Liczba budynków szkolnych i przedszkolnych w danym zakresie [szt.]	4	5	1	-	-
Inne obiekty budowlane istotne z punktu widzenia ochrony przed hałasem [szt.]	-	1	1	-	-

Źródło: Mapa akustyczna dla miasta Krosna

Warunki przyrodnicze i ochrona środowiska

Wyzwania:

- Poprawa jakości powietrza głównie poprzez działania zmniejszające niską emisję zanieczyszczeń.
- Poprawa klimatu akustycznego poprzez zmniejszenie emisji hałasu komunikacyjnego.
- Poprawa bezpieczeństwa powodziowego.
- Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców.
- Przystosowywanie ogólnodostępnych terenów zielonych dla celów rekreacyjnych.
- Wykorzystanie potencjału wód mineralnych.

Ład przestrzenny

Problemy:

- Występujący problem suburbanizacji.
- Duże rozdrobnienie i nieuporządkowany stan prawny nieruchomości.
- Obciążenie komunikacyjne historycznego centrum miasta.
- Duże obszary wymagające rewitalizacji.
- Zmniejszający się ruch budowlany.
- Brak zintegrowanego systemu informacji przestrzennej.
- Niedostosowanie granic miasta do obecnego funkcjonowania.

Ład przestrzenny

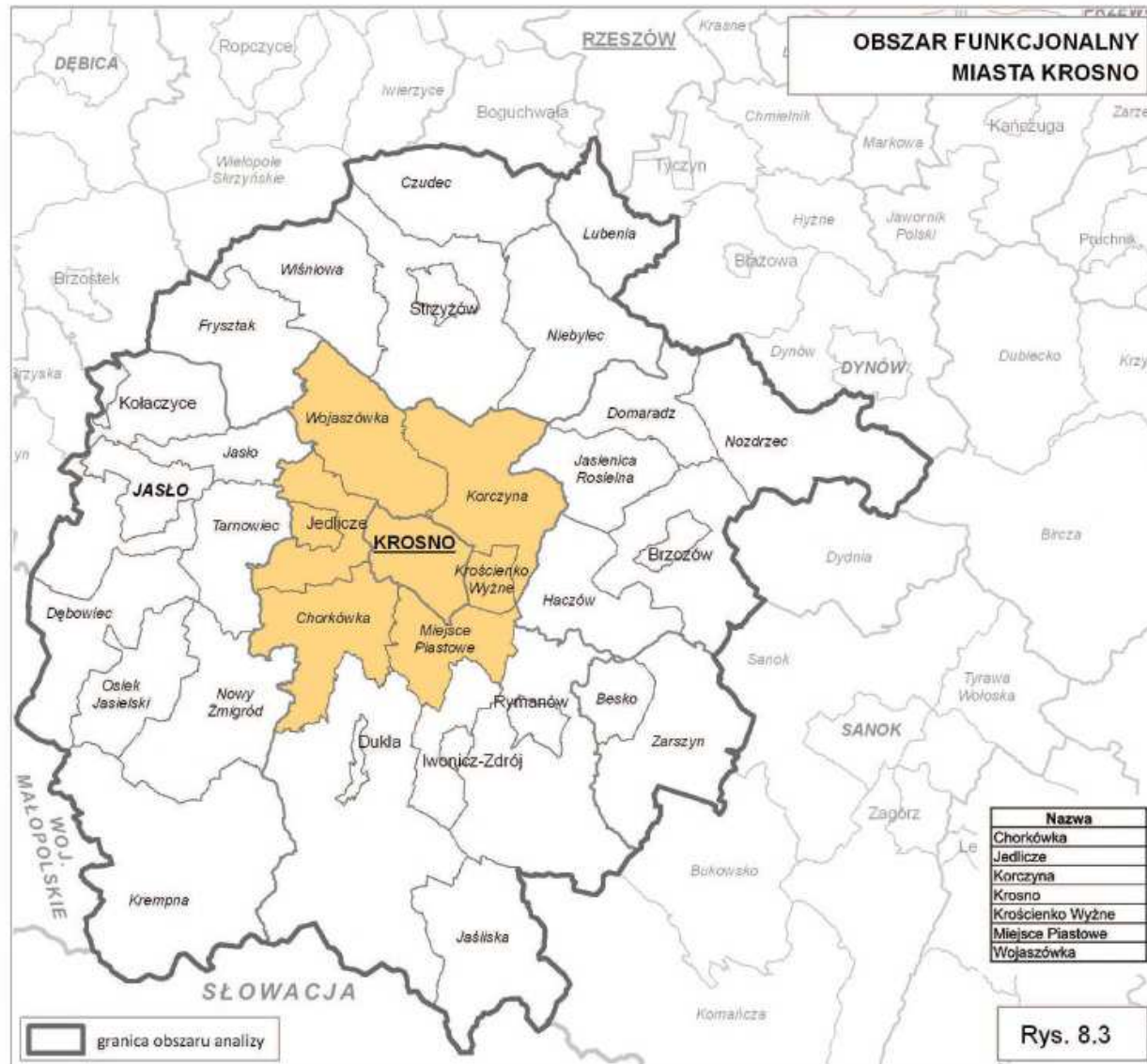

Wyzwania:

- Optymalizacja przebiegu granic miasta.
- Przeprowadzanie scaleń i podziałów nieruchomości w celu ułatwienia zainwestowania rozdrobnionych terenów.
- Dostosowanie polityki dotyczącej planów miejscowych do zapotrzebowania mieszkańców i inwestorów.
- Realizacja zapisów planów miejscowych w zakresie inwestycji infrastrukturalnych należących do zadań własnych miasta.
- Właściwe utrzymanie obiektów zabytkowych zapobiegające ich degradacji.
- Kompleksowa rewitalizacja obszarów i obiektów zdegradowanych.
- Stworzenie zintegrowanego systemu informacji przestrzennej.
- Realizacja projektów w ramach Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Ład przestrzenny

Miejski obszar funkcjonalny Krosno

Sytuacja demograficzna

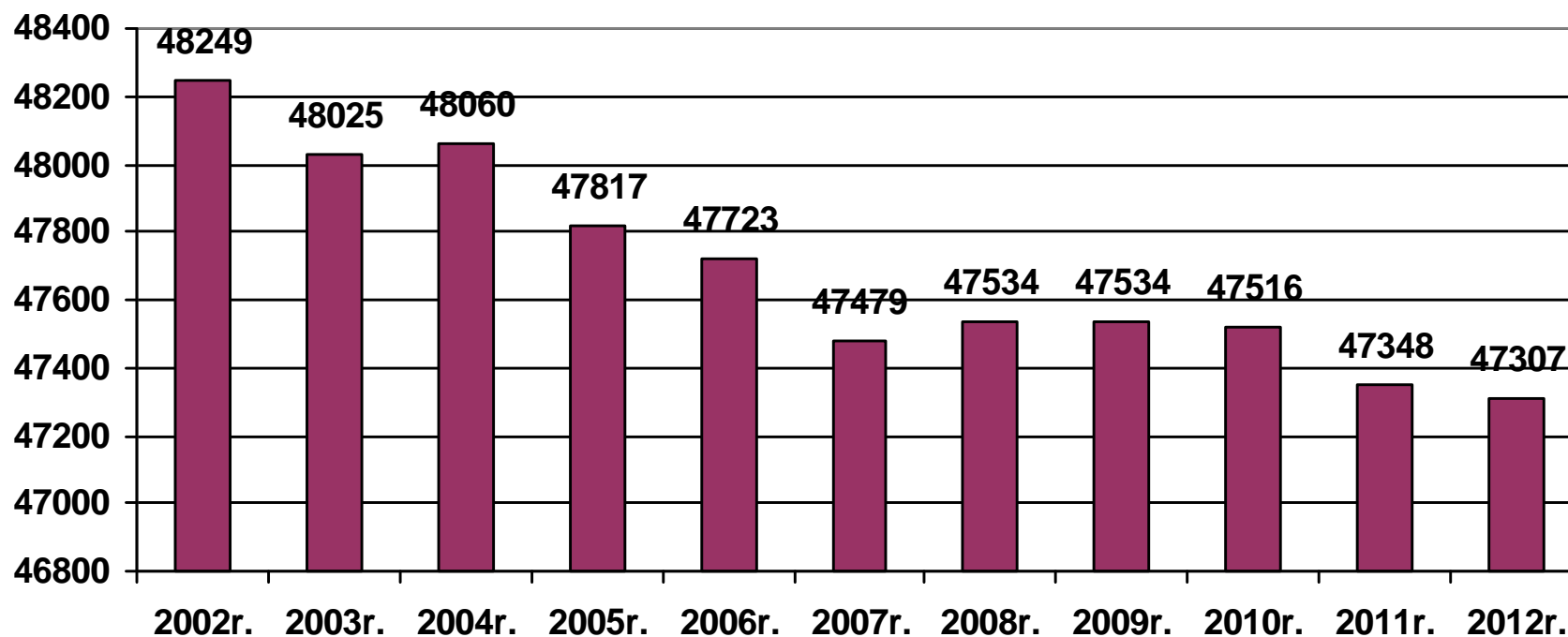
Problemy:

- Postępujący spadek liczby mieszkańców Krosna- niekorzystne prognozy demograficzne.
- Ujemne saldo migracji- procesy suburbanizacyjne.
- Niski wskaźnik liczby urodzeń.
- Niekorzystna struktura wiekowa mieszkańców.

Sytuacja demograficzna

Liczba mieszkańców wg faktycznego miejsca zamieszkania
w latach 2002-2012

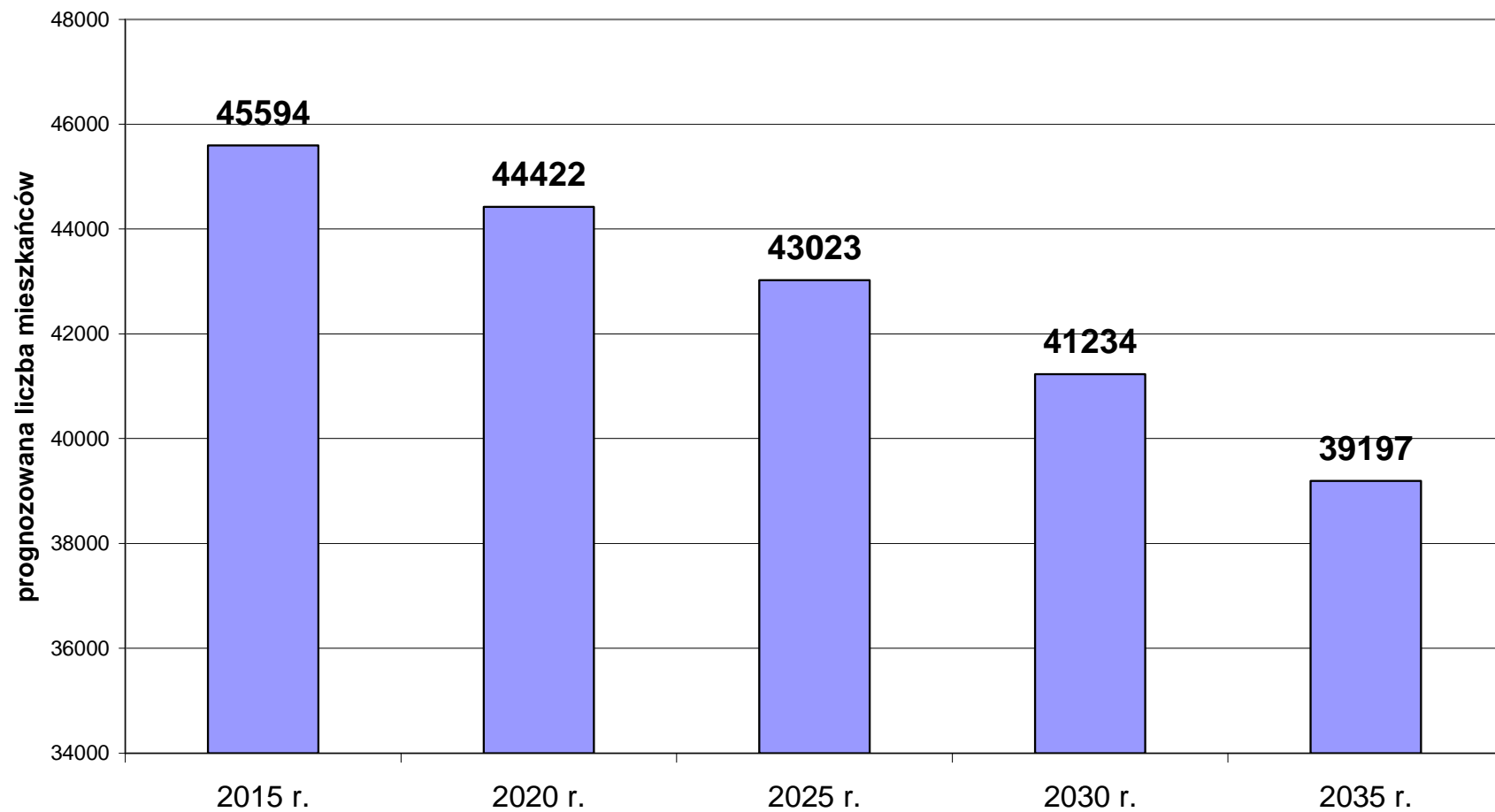

Źródło: GUS

Sytuacja demograficzna

Prognoza liczby mieszkańców

Źródło: GUS

Sytuacja demograficzna

Wyzwania:

- Zahamowanie zjawiska emigracji mieszkańców miasta.
- Tworzenie warunków dla powstawania nowych, atrakcyjnych miejsc pracy w Krośnie.
- Zwiększenie atrakcyjności Krosna jako miejsca do zamieszkania.

Bezpieczeństwo i porządek publiczny

Problemy:

- Duży wzrost liczby popełnianych uciążliwych wykroczeń tj. zakłócenia porządku publicznego, kradzieże, uszkodzenia mienia.
- Niski wskaźnik wykrywalności niektórych kategorii przestępstw (kradzieże, rozboje, kradzieże z włamaniem, niszczenie mienia).
- Częste przypadki łamania przepisów drogowych.

Bezpieczeństwo i porządek publiczny

Wyzwania:

- Ograniczenie wykroczeń związanych z wandalizmem.
- Rozbudowa i efektywne wykorzystanie systemu monitoringu miejskiego.
- Utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego w mieście.
- Efektywna współpraca służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w mieście.
- Wdrożenie inteligentnego systemu zarządzania ruchem drogowym.

Pomoc społeczna i ochrona zdrowia

Problemy:

- Wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej.
- Rosnące potrzeby w zakresie wsparcia systemu pomocy społecznej dla zwiększającej liczby mieszkańców w starszym wieku.
- Mało efektywny system aktywizacji zawodowej osób wykluczonych, m.in. niewielka liczba podmiotów ekonomii społecznej.
- Małe zainteresowanie osób wykluczonych powrotem na rynek pracy.
- Niewystarczająca ilość miejsc w zakładach opieki długoterminowej.
- Stan zdrowia mieszkańców – rosnąca zachorowalność na nowotwory złośliwe i choroby układu krążenia.
- Niedostosowanie infrastruktury miejskiej do potrzeb osób o szczególnych potrzebach, np. niepełnosprawnych i w podeszłym wieku, rodziców z małymi dziećmi.

Pomoc społeczna i ochrona zdrowia

Wyzwania:

- Podejmowanie działań na rzecz budowy miasta architektonicznie i ekonomicznie przyjaznego osobom starszym, niepełnosprawnym i rodzinom z dziećmi.
- Propagowanie zdrowego i aktywnego stylu życia wśród mieszkańców.
- Rozbudowa infrastruktury pomocy społecznej wobec zwiększających się potrzeb mieszkańców.
- Budowa systemu instytucji ekonomii społecznej.
- Podejmowanie działań na rzecz aktywizacji osób niepełnosprawnych i starszych.
- Poprawa stanu zdrowia mieszkańców Krosna poprzez realizację programów profilaktycznych.

Edukacja i wychowanie

Problemy:

- Postępujący spadek liczby uczniów w szkołach oraz dalsze niekorzystne prognozy demograficzne.
- Rosnące koszty utrzymania szkół i przedszkoli.
- Wymagający dostosowania do standardów oświatowych i aktualnych przepisów stan techniczny i wyposażenie obiektów oświatowych.
- Niska motywacja do kształcenia zawodowego, ukierunkowanie aspiracji młodzieży na kształcenie ogólnokształcące.
- Potrzeby w zakresie informatyzacji szkół i placówek oświatowych.

Edukacja i wychowanie

Wyzwania:

- Umocnienie pozycji Krosna jako subregionalnego ośrodka edukacji.
- Utrzymanie wysokiej jakości kształcenia.
- Zwiększenie atrakcyjności nauczania ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia zawodowego.
- Kompleksowa informatyzacja szkół i placówek oświatowych.
- Poprawa stanu bazy oświatowej i wyposażenia w sprzęt i pomoce dydaktyczne.
- Usprawnienie organizacyjnych i finansowych mechanizmów dostosowujących sieć szkół do rzeczywistych potrzeb.

Szkolnictwo wyższe

Problemy:

- Niedostateczne wykorzystanie potencjału społeczności akademickiej w Krośnie, w tym w obszarze gospodarki i kultury.

Wyzwania:

- Włączenie wyższych uczelni w rozwój przedsiębiorczości w Krośnie.
- Zwiększenie roli społeczności akademickiej w życiu miasta.
- Miasto przyjazne absolwentom wyższych uczelni.

Społeczeństwo informacyjne

Problemy:

- Niewielka liczba mieszkańców korzystających z e-usług urzędu.
- Zagrożenie wykluczeniem cyfrowym.

Wyzwania:

- Rozpowszechnienie e-usług publicznych.
- Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu.

Kultura i sztuka

Problemy:

- Niewystarczająca powszechna edukacja przygotowująca społeczeństwo do odbioru kultury.
- Ranga imprez kulturalnych organizowanych w mieście.
- Koszty produkcji koncertów, spektakli, widowisk itp., niewspółmierne do zysków z biletów.
- Stan techniczny obiektu ArtKina.
- Tymczasowa siedziba BWA.
- Brak wystarczającej bazy lokalowej Muzeum Rzemiosła.

Kultura i sztuka

Wyzwania:

- Edukacja i aktywizowanie mieszkańców do uczestnictwa w życiu kulturalnym miasta.
- Budowa wizerunku imprez cyklicznych „Karpackie Klimaty” oraz „Balony nad Krosnem” jako ogólnopolskich wydarzeń medialnych.
- Umacnianie rangi Krosna jako ważnego ośrodka kulturalnego i artystycznego w regionie oraz na polsko- słowacko – ukraińskim pograniczu.
- Stworzenie odpowiednich warunków (w tym lokalowych) dla funkcjonowania wszystkich instytucji kultury.
- Zapewnienie wysokich standardów w zakresie korzystania ze zbiorów bibliotecznych, usług i infrastruktury, dostosowanych do zmieniających się technologii informatycznych (np. rozbudowa Biblioteki Cyfrowej i Bazy Informacji Regionalnej).

Sport i rekreacja

Problemy:

- Rozlokowanie nowoczesnej infrastruktury sportowej w przestrzeni miasta.
- Niewystarczająca infrastruktura do uprawiania sportów zimowych (brak krytego lodowiska).
- Zły stan infrastruktury sportowej na terenach administrowanych przez spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe.
- Niski standard basenów odkrytych.
- Niewystarczająca powierzchnia terenów zielonych przeznaczonych do rekreacji i wypoczynku mieszkańców.

Wyzwania:

- Równomierna rozbudowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej odpowiadająca potrzebom mieszkańców.
- Organizacja znaczących imprez sportowych o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym.
- Udostępnienie nowych terenów zielonych przeznaczonych do wypoczynku i rekreacji mieszkańców, wykorzystanie potencjału rzeki Wisłok.
- Krosno jako ośrodek przygotowań sportowych kadry narodowej.

Organizacje pozarządowe

Problemy:

- Mała aktywność organizacji pozarządowych w pozyskiwaniu zewnętrznych środków finansowych.
- Mała liczebność dorosłych wolontariuszy współpracujących z KROSNOludzkim Centrum Wolontariatu.

Wyzwania:

- Stworzenie narzędzi wsparcia organizacji pozarządowych.
- Zwiększanie udziału organizacji pozarządowych w realizacji zadań miasta.
- Zwiększenie liczby wolontariuszy współpracujących z KROSNOludzkim Centrum Wolontariatu.

Rynek pracy

Problemy:

- Rosnące bezrobocie wśród osób po 55 roku życia.
- Wysokie bezrobocie wśród absolwentów uczelni wyższych.
- Wysoki odsetek długotrwale bezrobotnych.
- Spadek zatrudnienia w branży przemysłowej.
- Niskie wynagrodzenia, spadek zamożności mieszkańców.

Rynek pracy

Stopa bezrobocia

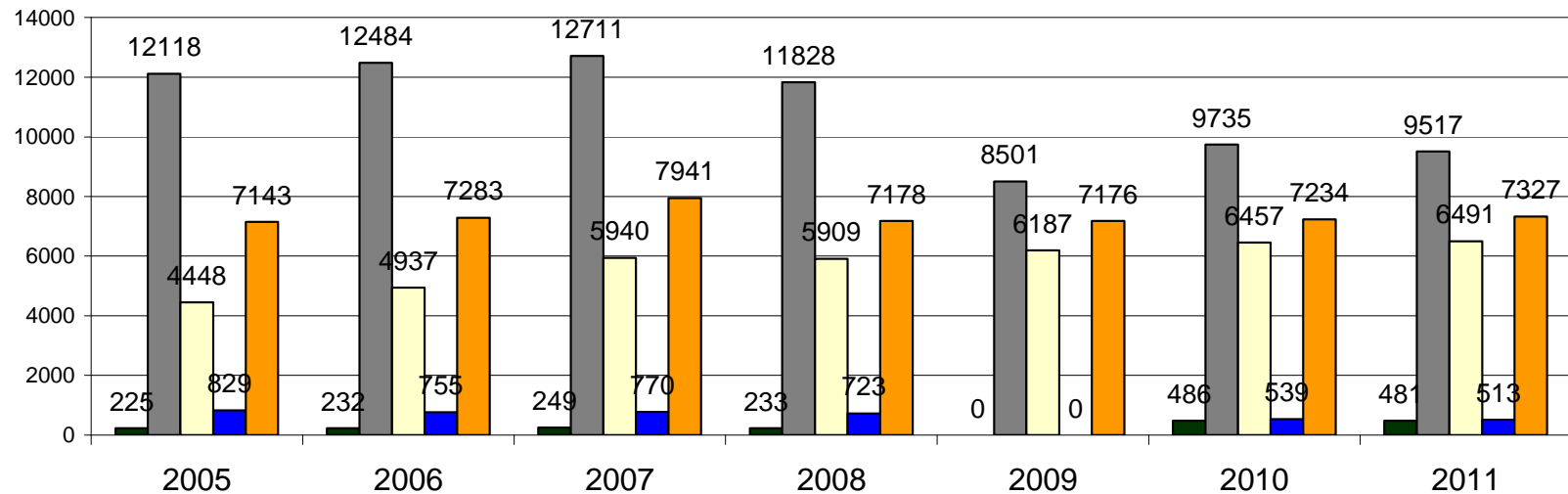
Stopa bezrobocia rejestrowanego [%]	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Krosno	10,1	9,3	8,1	8,3	6,7	4,8	5,3	7,5	7,4	7,1	8,3
Rzeszów	-	-	9,4	9,2	8,1	7,3	5,9	7,2	7,6	7,6	8,2
Przemyśl	-	-	20,3	20,1	18,6	17,0	17,0	19,4	18,4	17,9	17,7
Tarnobrzeg	-	-	18,5	18,3	15,4	13,5	12,8	15,2	14,2	14,3	15,2
Województwo podkarpackie	-	-	19,1	18,5	16,4	14,2	13,0	15,9	15,4	15,5	16,3
Polska	-	-	19,0	17,6	14,8	11,2	9,5	12,1	12,4	12,5	13,4

Źródło: GUS

Rynek pracy

Pracujący wg sektorów ekonomicznych

- rolnictwo, leśnictwo i łowiectwo
- przemysł i budownictwo
- handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości
- pozostałe usługi

Źródło: GUS

Rynek pracy

Wyzwania:

- Tworzenie warunków sprzyjających powstawaniu nowych miejsc pracy na terenie Krosna.
- Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych.
- Wdrażanie programów wspierających osiedlanie się i tworzenie miejsc pracy.

Struktura gospodarki

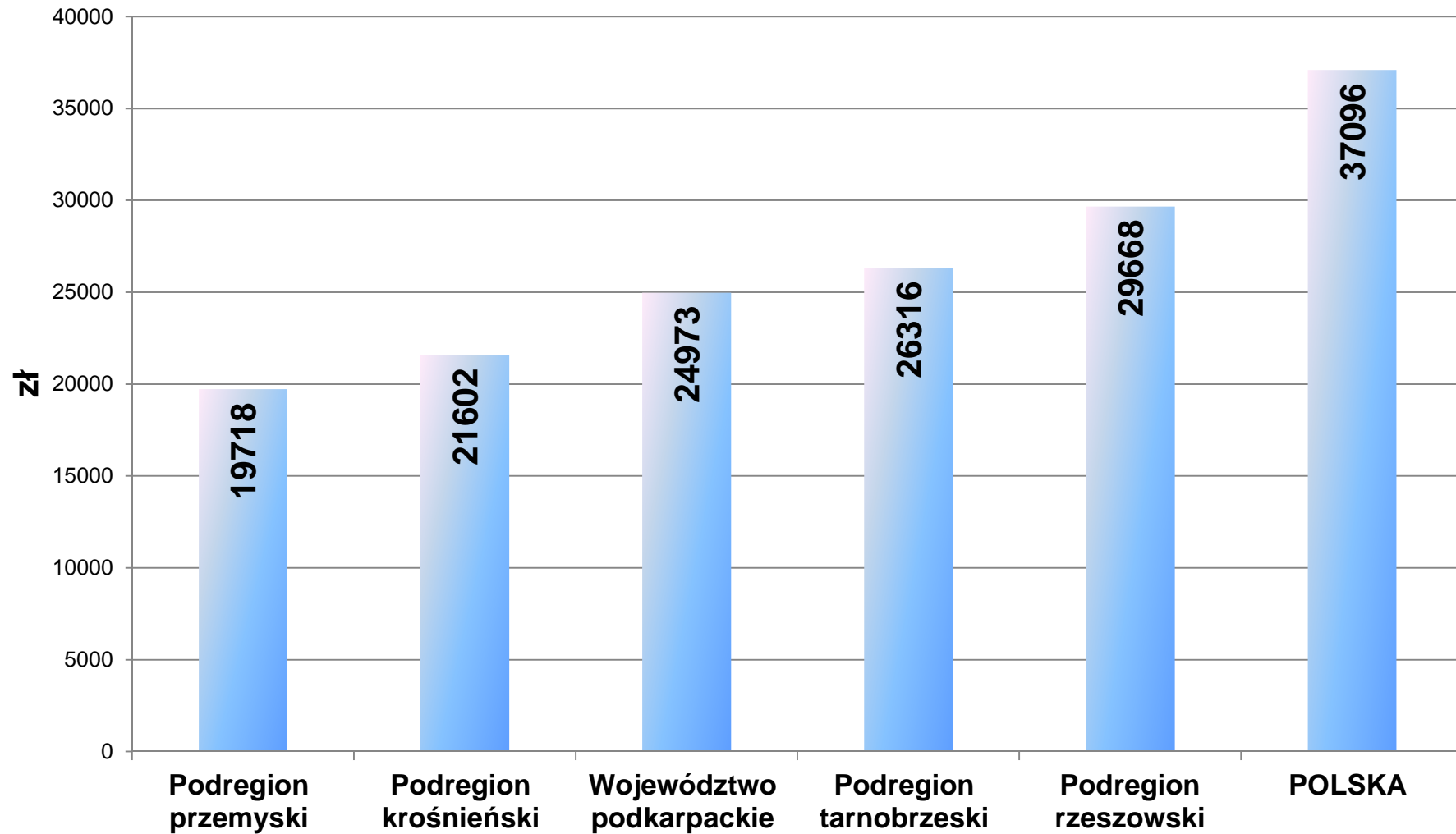
Problemy:

- Niewielki udział średnich i dużych firm w strukturze przedsiębiorstw.
- Niski poziom PKB na mieszkańca.
- Niski w porównaniu ze średnią krajową wskaźnik produkcji sprzedanej przemysłu na mieszkańca.

Struktura gospodarki

PKB na 1 mieszkańca (2010 r.)

Źródło: GUS

Struktura gospodarki

Wyzwania:

- Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości w mieście.
- Pozyskiwanie nowych inwestorów z innowacyjnych branż.

Atrakcyjność inwestycyjna

Problemy:

- Słaba dostępność komunikacyjna miasta.
- Duże rozdrobnienie własności na obszarach uznanych za potencjalne tereny inwestycyjne.
- Niewielkie zainteresowanie przedsiębiorców terenami inwestycyjnymi.
- Konkurencja ze strony innych miast w pozyskiwaniu inwestorów.
- Postrzeganie Krosna przez potencjalnych inwestorów poprzez stereotyp zapóźnionych w rozwoju województw Polski Wschodniej.

Atrakcyjność inwestycyjna

Wyzwania:

- Doprowadzenie do pełnego zainwestowania terenów włączonych do specjalnej strefy ekonomicznej.
- Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Krosna.
- Skuteczna promocja inwestycyjna i pozyskiwanie inwestorów.

Otoczenie biznesu

Problemy:

- Niewystarczająco rozwinięta infrastruktura dla inkubowania nowych firm.
- Niewiele inicjatyw współpracy pomiędzy lokalnymi firmami.

Wyzwania:

- Rozwój aktywności instytucji otoczenia biznesu.
- Rozwój inicjatyw klastrowych.
- Wspieranie rozwoju inkubatorów przedsiębiorczości (akademicki inkubator przedsiębiorczości).
- Wspieranie powiązań biznesu ze sferą nauki.

Turystyka

Problemy:

- Zbyt mały ruch turystyczny w Krośnie.
- Krótki pobyt turystów w Krośnie – mało atrakcyjna oferta, która zatrzymałaby turystów na dłużej.
- Niewystarczająca liczba turystycznych miejsc noclegowych przy organizacji dużych przedsięwzięć.
- Brak miejsca dla kamperów, brak kempingu.
- Brak organizatorów turystyki przyjazdowej do Krosna.
- Brak sieci powiązanych ze sobą ścieżek i tras rowerowych obejmujących miasto i okoliczne miejscowości.

Turystyka

Wyzwania:

- Współpraca z okolicznymi gminami w zakresie tworzenia wspólnej oferty turystycznej.
- Wykorzystanie szans wynikających z dużego ruchu turystycznego w okolicach Krosna.
- Stymulowanie rozwoju branży turystycznej i ruchu turystycznego w mieście – mechanizmy wsparcia turystyki.
- Wykorzystanie mieszkańców oraz osób, które odwiedziły Krosno jako ambasadorów miasta.
- Monitorowanie ruchu turystycznego w Krośnie i przeprowadzanie regularnych badań opinii turystów o mieście.
- Prowadzenie atrakcyjnej i skutecznej promocji skierowanej do turystów z kraju i zagranicy.
- Przygotowanie atrakcyjnej i kompleksowej oferty dla turystów także poza sezonem turystycznym, przygotowanie ofert tematycznych (np. dla seniorów, dla aktywnych).
- Wydłużenie średniego pobytu turysty w Krośnie.
- Stworzenie sieci ścieżek rowerowych we współpracy z gminami ościennymi.

Transport i komunikacja

Problemy:

- Wyeksploatowana infrastruktura drogowa.
- Konieczność stopniowego ograniczania ruchu w zabytkowym centrum miasta.
- Mała przepustowość istniejącego układu komunikacyjnego.
- Niewystarczająca liczba miejsc parkingowych.
- Brak systemu ścieżek rowerowych tworzącego zwartą całość.
- Brak utwardzonej drogi startowej i wyposażenia nawigacyjnego na lotnisku.
- Brak wolnej powierzchni hangarowej umożliwiającej zwiększenie liczby użytkowników lotniska.
- Brak bezpośredniego połączenia drogowego i kolejowego ze stolicą regionu.
- Niezadowalający stan techniczny obiektów mostowych.
- Spadek liczby pasażerów komunikacji miejskiej.

Transport i komunikacja

Wyzwania:

- Wybudowanie systemu obwodnic miasta.
- Zapewnienie bezpośredniego połączenia drogowego i kolejowego z Rzeszowem.
- Budowanie pozycji Krosna jako ośrodka szkolenia i serwisu lotniczego.
- Uruchomienie małej komunikacji pasażerskiej na lotnisku Krosno.
- Stworzenie kompleksowej sieci ścieżek rowerowych i przystosowanie infrastruktury w mieście do ruchu rowerowego.
- Połączenie sieci ścieżek rowerowych w mieście z gminami ościennymi.
- Integracja transportu publicznego w obszarze funkcjonalnym miasta.

Gospodarka komunalna

Problemy:

- Niski stopień wykorzystywania energii odnawialnej.
- Ograniczone możliwości składowania odpadów.

Wyzwania:

- Budowanie świadomości ekologicznej mieszkańców.
- Rozwijanie systemu zagospodarowania odpadów.
- Miasto oszczędne energetycznie.
- Zwiększenie liczby instalacji wykorzystujących energię odnawialną.

Mieszkalnictwo

Problemy:

- Deficyt mieszkań komunalnych i socjalnych.

Wyzwania:

- Tworzenie nowych mieszkań komunalnych i socjalnych.
- Uzbrajanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe.

Struktura samorządu, marka i promocja miasta

Problemy:

- Efektywność podejmowanych działań promocyjnych.
- Brak badań marketingowych m.in. w zakresie turystyki.
- Brak wizerunkowej imprezy kojarzonej z miastem.
- Niewystarczające działania promujące wymiar gospodarczy.

Wyzwania:

- Zbudowanie systemu oceny podejmowanych działań promocyjnych.
- Stworzenie unikatowego wydarzenia wizerunkowego kojarzonego z Krosnem.
- Promocja Krosna jako miasta o znaczącym potencjale gospodarczym dla prowadzenia biznesu.

Zarządzanie finansami miasta

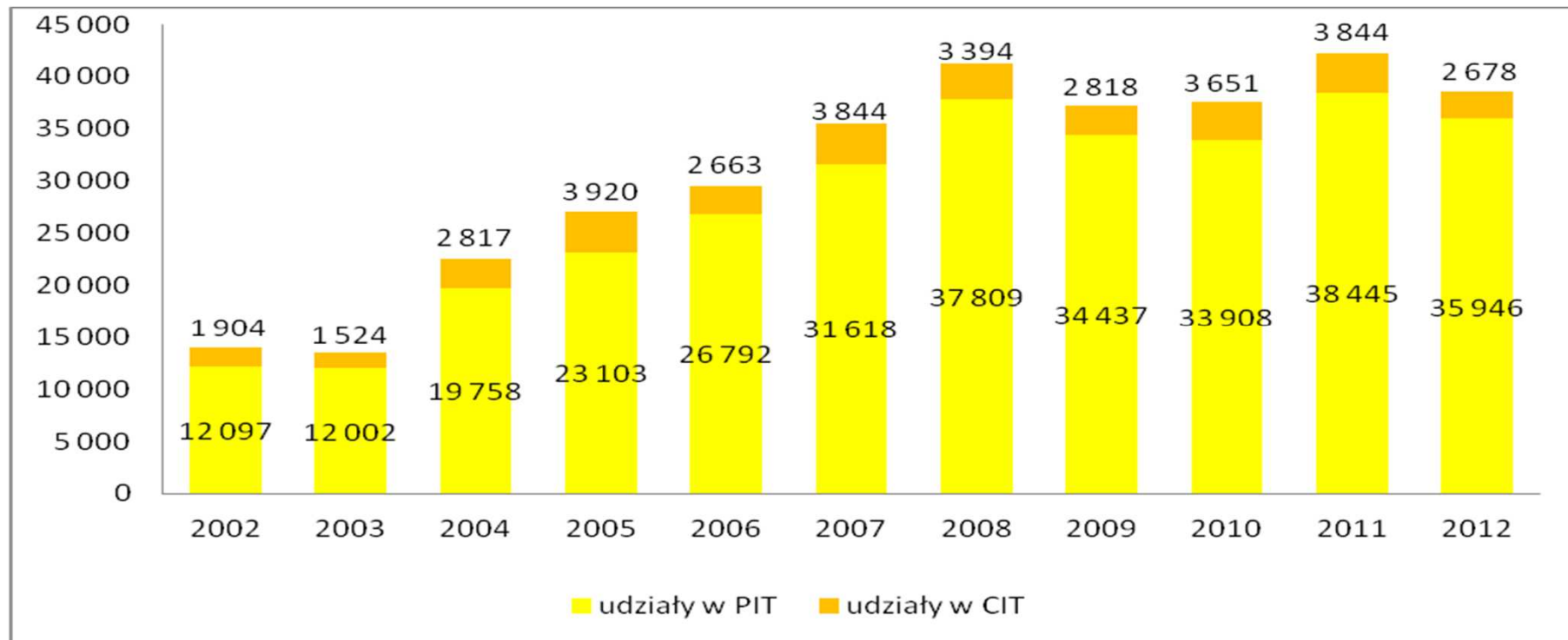
Problemy:

- Spadek dochodów z tytułu udziałów w podatku PIT i CIT.
- Wzrost wydatków bieżących, w tym na pomoc społeczną.
- Wzrost wydatków bieżących wygenerowany tworzeniem nowych składników majątkowych.
- Jakość planowania i zarządzania finansami przez jednostki i komórki organizacyjne.

Zarządzanie finansami miasta

Dochody z udziałów w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa
[tys. zł]

Zarządzanie finansami miasta

Wyzwania:

- Systematyczne pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań inwestycyjnych i bieżących.
- Utrzymanie wysokiego poziomu nadwyżki operacyjnej.
- Utrzymanie bezpiecznego poziomu zadłużenia i obsługi długu.
- Optymalizacja finansowania inwestycji.
- Racjonalizacja wydatków na pomoc społeczną.
- Promowanie inwestycji nakierowanych na ograniczenie wydatków bieżących.
- Poprawa jakości planowania poprzez wprowadzenie procedur w zarządzaniu finansami dla jednostek i komórek organizacyjnych – analiza wieloletnich skutków dla budżetu.

Podsumowanie, dyskusja

Dziękuję za uwagę

Dr Tomasz Soliński
Zastępca Prezydenta Miasta Krosna